

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

A fiatalok és öregek nemzetkisebbségi problémája

Az ifjúság problémája az egész emberiség problémája. Ha egészséges az ifjúság élete, akkor egészséges az emberiség élete is. Ha a tehetetlenség vagy tunyaság, vagy akarat-hiány uralja az új nemzedék világszemléletét, vagy ha az ifjúságnak egyáltalában nincsenek célkitűzései, nemes akarásai, egyszóval ha nem törődik saját sorsával és annak fordulását a véletlenre bizza, ugy ebből az ifjúságból hiányzik az életigenlés energiája, hiányzik az élet szeretete és hiányzanak mindazok a lelki tulajdonságok, melyek hivatottá tehetnék, hogy a társadalom vezetője és irányítója legyen. Fokozottan állanak és érvényesülnek ezek az igazságok a nemzetkisebbségi sorsban élő ifjúsággal kapcsolatban, bárhol, bármely állam határai között kénytelen keresni életlehetősége feltételeit. Mert

ennek az ifjúságnak a vállaira az általános kötelezettségek mellett még saját népcsoportja különleges feladatainak teljesítése is nehezedik.

Ezt a felfokozott törődést nem láttuk a mi bánásági magyar ifjúságunkban és ennek az érzésünknek adtuk kifejezést egy néhány hét előtt írott vezércikkünkben. A cikknek visszhangja volt, ha ez talán nem is olyan választómelegben nyilvánult meg, mint azt egy egész ország rész magyar ifjúságától várni lehetett volna és ha nem is juttatta kifejezésre egészen pontosan azt, hogy mik ennek az ifjúságnak a célkitűzései. Egyet azonban elértünk: az ifjúság nemcsak felismerte, hogy létezik az ő saját külön problémája, hanem azzal mint problémával kényeszerűt foglalkozni is — az irás gondolatokat megrogzító módján. Mert más csak beszélni valamiről és megint más a nyomtatott betű nyilvánosságával ezrekhez szólani. Az irás talán fokozza a felelősséget a kimondott szó elszálló hatásával szemben.

A hozzászólások inkább csak az öregek és fiatalok közötti ellentétek kidomborításában csucsozódtak ki. Ezek az ellentétek a valóságban tulajdonképpen nem is léteznek.

A nemzetkisebbségi sorsban élő idősebb és ifjabb generáció között a célkitűzések tekintetében nincsenek és nem lehetnek különbségek.

Különbség talán inkább csak a célok megközelítésének vagy megvalósításának módjában lehet és a tempóban, amelyet az idők múlása másként diktál az öregeknek, mint az ifjaknak. Az öregek kenyérük javát már megették, a fiatalok pedig úgy érzik, hogy csak kivételesen jutnak abba a helyzetbe, hogy ezt a falat kenyéret önállóan, maguk szerezzék meg. Innen van azután az, hogy mindennek az ódiáját az öregek szeretnék háritani. Nekünk az a véleményünk, hogy helyet nem az öregeknek kell csinálni, hanem ezt a helyet a fiataloknak kell kiverkedni a maguk számára.

Az életért való küzdelem harcot jelent és nem kényelmes elfoglalását mások által feladott pozícióknak.

Ez a tétel a magyarságra vonatkoztatva különben is csak azt jelenthetné, hogy az ifjúságnak nagyobb teret biztosítsanak a párt-nak, mint a magyarságot összefoglaló szerv-

nek a működésében és irányításában. Ez azonban nem jelent még sem állást, sem megjelölést.

A pártban az ifjúságnak szívesen enged szerepet az idősebb nemzedék és szívesen támogatja akkor is, amikor állások elnyeréséről lehet szó. Ez utóbbi tekintetében sajnos nem sokat tehet, mert

nincsenek olyan bankjai, gyárai, vállalatai, ahol tömegesebben helyezhetné el a magyar ifjakat.

Egy-egy ügyvédi, mérnöki, építészeti iroda befogadóképessége csaknem a semmivel egyenlő. Maradnának a szabad pályák, amelyeken kíméletlen verseny dul.

Végeredményben azonban a fiatalság problémája nem abban kulminál, hogy egy-egy ifju álláshoz jusson, hanem abban, hogy miként tudjuk intézményesen biztosítani a romániai magyarság életlehetőségeit gazdasági, közművelődési és politikai téren egyaránt. A sorrend megállapításánál szándékosan vettük első sorba a gazdasági kérdést, mert meggyőződésünk, hogy

gazdasági megerősödés nélkül hiábavaló minden egyéb munka.

Koldussors nem kedvez a kulturális haladásnak és akinek mindennapi krajeáros gondjai vannak, akinek bizonytalan a mindennapi falat kenyér, az pedig nem igen törődik a politikával. Tehát, ha meg akarunk maradni magyaroknak, akkor gazdaságilag kell megszerveznedünk,

ki kell építeni azokat a gazdasági várainkat, amelyeknek sáncai mögött biztonságban meghúzódhatnak fiaink.

Ezzel megmentettük őket az elnemzetlenítés veszedelmétől, lehetővé tettük kulturális fejlődésüket és megteremtettük független politikai szemléletük lehetőségeit. Ebben a

Hét év óta a reményből él egész sereg nyugdíjas, mert törvény ellenére ügyük nem tud dülőre jutni

A helybéli itélőtábla mint közigazgatási bíróság tegnap tizenkét nemzetkisebbségi vasutas ügyével foglalkozott. Ezek a vasutasok csak 1929-ben a Boilatörvény alapján tették le a hűségüket és azután azzal a kérelemmel fordultak a központi nyugdíjpénztárhoz és a vasúti nyugdíjpénztárhoz, hogy utalják ki nyugdíjukat. Ez nem történt meg és a vasutasok egyszerű értesítést kaptak, hogy sem a központi nyugdíjpénztár, sem a vasúti nyugdíjpénztár nem illetékes a nyugdíjak kiutalására. Ezt az értesítést özvegy Tichi Imréné, Nagy János, özvegy Szalai Ferencné, Bozakevics Ottó, Bolyán István, özvegy Gyurkó Józsefné, Tomalik Vilmos, Medve Mihály, Bobocsik József, Kurucz Mihály, özvegy Hajós Imréné és Varjasi Vince közigazgatási uton megtámadták és kérték, hogy a

gazdasági felépítésben azután igen nagy szerep vár az idősebb nemzedékre. Ez a generáció az, melynek még volt vagyonszerzési lehetősége, amely még átmenthetett a múltból bizonyos anyagi tartalékokat és ha mégoly sok nehézség és sokszor kíméletlen harc közepette is, de konzerválni tudott bizonyos tőkét.

Ezeket a vagyontokat kell mozgósítani,

ezeket kell a magyar gazdasági felépítés szolgálatába állítani, akár úgy is, hogy mostani gyümölcsötzetésük módját, ahol a tőke a nemzetköziség megszokott útján jár, megváltoztatják. Ha megcsináljuk a magunk szövetkezeteit, ha megalapítjuk a magunk üzleteit, a magunk biztosító intézeteit, a magunk beszerzési és értékesítési szerveit, akkor ezzel magunk leszünk vagyonunk kezelői, a magunk fiait helyezhetjük el a magunk különféle üzleteiben és

tőkéinknek nemcsak haszonélvezői, hanem valóban kezelői is leszünk.

Az ifjak egyes válaszcikkei nagyon helyesen tapintottak reá a gazdasági szervezkedés szükségességére, mert felismerték, hogy anyagi erő nélkül, pénz nélkül csak a levegőbe beszélünk. Azt mondhatnák talán, hogy hiszen ez az öregek feladata és nem problémája a fiatalságnak. Legalább nem is olyan problémája, melyet saját erejével oldhat meg. Azonban véleményünk szerint ideje lenne leszokni arról, hogy a feladatköröket korosztályok szerint osszuk meg.

A fiataloknak, akik nem rendelkeznek tőkével, hivatásuk lehetne, hogy irásban és élőszóval ne szünjenek meg az öregeket, az egész magyar közvéleményt figyelmeztetni a gazdasági felépítés sürgős nemzetmentő munkájára. Egyénenként és kollektíve meg kell győzni, rá kell beszélni az embereket, hogy akármilyen kis tőkéjüket, munkájuk-

nak megtakarítható hozadékát állítsák a nemzeti gazdaság szolgálatába.

Rá kell nevelni az embereket, hogy akármilyen kicsiny üzletük akármilyen kicsiny haszna a közösség erejét hivatott növelni.

A gazdasági megszervezkedéssel minden más probléma is megoldódik. Ha a mi fiatal ügyvédek és orvosaink nem fognak ahhoz ragaszkodni, hogy a városban maradjanak, hanem kimennek a vidékre, akkor

megkönnyítik saját megélhetésüket és természetes vezetői lesznek népiüknek.

Ma még nem akarnak arról tudni, hogy falura menjenek. Ugy érezzük és a tények is ezt mutatják, hogy újabb husz esztendő múlva már evvel is elkéstek, mert élelmesebbek, a helyzettel számolók megelőzik őket.

Az öregek pedig, ha úgy érzik, hogy eleget dolgoztak a maguk számára, megvan már a nyugodt megélhetésük biztos alapja, ne vándoroljanak ki az országból. Mert ha ez az ország és népünk jó volt arra, hogy kenyeret és nyugodt öregséget biztosítson részünkre, úgy legyen jó arra is, hogy munkájuk eredményét itt élvezzék nemzetkisebbségi testvéreik között és

szabad idejük rendelkezésre bocsátásával, megtakarított pénzüikkel legyenek részt abban a munkában, amely nem szünetelhet soha és nem szünhetik meg, míg a nemzetesportnak egyetlen tagja is itt él.

Azok a nemzetárulók, akik elmenekültek a köteleesség teljesítés frontjáról. Ne Magyarországon akarjon jó magyar lenni, ha sorsa ide vetette közénk.

Itt mutassa meg, hogy milyen le-
gény a talpán.

Ennek az elmondása is belekivánczok az ifjúsági problémába, mert a rossz példa romboló hatása éppen az ifjúság lelkében.

Tuligényesnek lennénk, ha azt hinnők, hogy egy cikk keretében akár csak meg is világítottuk a problémát minden oldaláról. Nem is ez volt a célunk. Csak rá akartunk mutatni, hogy hol rejlik a megoldás egyik lehetősége. Fel akartuk hívni a figyelmet, hogy nemcsak az öregekben van a hiba, hanem a fiatalságban magában is. Ismerje meg egymást a fiatalság, amint az egyes cikkek kívánják, de ismerjék meg az öregeket is, ismertessék meg önmagukat az idősebb nemzedékkel, mondják el, hogy hol mi fáj, ne csak keseregjenek, hanem keressék a gyógyulást adó vagy ígérő orvosságot,

kérjenek, követeljenek, csak az Isten szent szerelmére tegyenek valamit és ne húzódnak vissza a duzzogó semmittevés kuckójába.

A tegnapi fiatalokból holnapra szintén öregek lesznek, vigyék előbbre az ügyet, nehogy majd őket is úgy bírálják, mint most ők a mai öregeket. Az idő kérelmetlenül mulik.

OROSZ, CSEH ÉS FRANCIA ÁGYUKAT KAP TÖRÖKORSZÁG. Törökország a Dardanellák részére a Krupp-gyárnál akart ágyukat rendelni és ez erre vonatkozó tárgyalások már folyamatban is voltak. A német gyár azonban mégsem kapta meg a rendelést, mivel orosz, cseh és francia hadfelszerelési gyárak együttes ajánlatot tettek, amely sokkal olcsóbb volt. A török kormány ezekkel a gyárakkal a szállításra vonatkozólag a szerződést már meg is kötötte. A legtöbb ágyut az orosz hadfelszerelési gyárak szállítják.

Kikiáltották a szovjetköztársaságot több spanyol tartományban és a lakosság alig várja a felszabadító forradalmárokat

Spanyolországban a polgárháború vol-
taképpen két világnézet harca. A jobb-
oldali nacionalizmus, amelyet a felkelők
képviselnek, küzd a baloldali terrorttal,
amely a madridi kormányt jelenti. A
madridi kormány eredetileg szocialista
kormány volt, azonban uralmának bizto-
sítása kedvéért nagy engedményeket tett
a kommunistáknak. Ezekkel azonban
megjárta, mert

**a kommunisták már a nyakára
nőttek,**

a külföld előtt lerontják a tekintélyét és
a vesztét okozzák. A kommunisták azok,
akik a különböző spanyol városokban
sorra felgyújtják a templomokat és ko-
lostorokat és gyilkolják a papokat és
apácákat.

**Cartagena, Malaga és Ronda
városokban, valamint más he-
lyeken a kommunisták kikiál-
tották a szovjetköztársaságot.**

A polgári lakosság kétségbeesetten me-
nekiül ezekből a városokból a csőcselék
rérumalma elől.

A spanyol kormány a végét járja. Két-
ségbeesetten vonja össze utolsó erőit,
hogy a felkelők által Madrid köré vont
vasgyűrűt szétfeszítse. Ha ez nem sike-
rül és csapatai a felkelők seregétől vere-
séget szenvednek, akkor Spanyolország-
ban a baloldali kormány végleg megbu-
kott és a bolsevista veszedelem megszű-
nik.

A madridi kormány egyik magasrangú
katonai személyisége kijelentette egy bé-
csi lap munkatársa előtt, hogy

**az ország negyvenhét tartomá-
nyából mindössze két helyőrség
maradt hű a kormányhoz.**

A többi rendes hadsereg mind a felkelő-
ket támogatja. A nagyobb városok né-
hány kaszárnyájában a közkatonák
hűek maradtak a kormányhoz, azon-
ban ezeken a helyeken a tiszték a felke-
lőkkel rokonszenveznek.

A katalóniai vörös hadsereg légi flot-
tájának parancsnoka, S a n d i n o ezre-
des, kijelentette, hogy repülőgépei bom-
bázták Saragossa városát, ahol számos
középületet pusztítottak el, amelyekben
a felkelők hivatalai székeltek.

**A repülőgépek a híres El Pilar
székesegyházat is bombázták,**

amelyben Szűz Mária csodatevő képét
őrzik. Ez a hír egész Spanyolországban
nagy felháborodást váltott ki.

M o l l a tábornok, a felkelők parancs-
noka Burgosban egy újságíró előtt kije-
lentette, hogy a felkelés nem csupán ka-
tonai forradalom, hanem az egész hig-
gadtan gondolkozó spanyol nép mozgal-
ma az interracionalizmus erőszakossá-
gával szemben.

Spanyolországban a polgárháború
négy fronton toniból. Az első harc vonal
a déli tengerparttól a portugál határig

húzódik. A második harctér Madridtól
északra a hegyekben fekszik. A harmad-
ik az Ebro völgyében Saragossa körül
van, a negyedik harctér pedig a francia
határ és a vele határos tengerpart me-
tén terül el.

A Havas-ügynökség jelenti, hogy az
Almirante cirkáló
bombázta Gijón városát, aminek
következtében a polgári lakos-
ság közül számosan megsebe-
sültek.

A városi hatóság erre rádiogram útján
tudatta a cirkáló parancsnokával, hogy a
bombázás folytatása esetén a városban
levő 2500 foglyot agyonlövik. Erre a
bombázás megszűnt.

Marseilleből tegnap öt francia repülő-
gép indult el Spanyolország irányában.

**A repülőgépeket elindulásuk
előtt a madridi kormány jelvé-**

Az olaszok nem hajlandók semlegességi nyilatkozatot tenni

**A párisi spanyol követségen
ujoneozó irodát állítottak fel.
Ebben az irodában nemcsak
spanyolokat, hanem külföl-
dieket is toboroznak a madridi
kormány hadseregébe.**

Az utóbbi napokban igen sok külföldit
fogadtak fel.

P r i e t o spanyol szocialista vezér az-
zal a tervvel foglalkozik, hogy a felkelő-
ket és a madridi kormányt egymással
kibékítse. Ugy látszik azonban, hogy
Prieto terve nem kecsegtet eredménnyel.

**A kormány ugyanis tegnap
folytatta a kommunisták által
követelt vagyonelkobzásokat.**

A kommunisták követelik, hogy M a r e h
sokszoros milliommónak a vagyonát
kobbazzák el, mert az a felkelőket támo-

Légi harc Gibraltár fölött a kormány és a felkelők között

A Rómában megjelenő Lavoro
Fasista azt írja, hogy vasárnap Fran-
ciaországból 8274 darab gépkocsi ment
át Spanyolországba. A lap kérdezi,
vajjon ezek az autók mind turista ko-
csik voltak-e? Az újság annak a véle-
ményének ad kifejezést, hogy

**a francia kormány elnézte,
hogy Franciaországból autókat
és harcosokat küldjenek a spa-
nyol kormánynak.**

Tangeri jelentés szerint Gibraltár kö-

Csillagászati szám jön ki abból az összegből, mellyel Franciaország a háború óta a különféle expedíciókat támogatta

A francia kamarában tegnap kezdték
meg az újabb rendkívüli hitelek engedé-
lyezésére vonatkozó törvényjavaslat
tárgyalását. L a u r e n t jobboldali kép-
viselő elsőnek szólalt fel és hangoztatta,
hogy a kormány eddig tizenkét milliárd
frank rendkívüli hitelt vett igénybe
anélkül, hogy erre a kiadásra költségve-
tési fedezetről gondoskodott volna. A

nyével látták el.

A ceutai kikötőben tegnap megjelent a
Deutschland nevű német cirkáló hajó. A
hajó megjelenését a felkelők Németor-
szág részéről a velük szemben való
rokonszenv megnyilatkozásának magya-
rázzák.

**A Deutschland parancsnoka
partra szállott és három óra
hosszáig tartózkodott Franco
tábornoknál,**

aki a német admirálist vendégül látta
ebéden. Franco tábornok tisztjei meleg
ünneplésben részesítették a német hajó
tisztjeit. Hír szerint egy másik német
hajó is érkezik ma Ceutába.

A francia kormány több repülőgépet
küldött Spanyolországba az ott levő
francia állampolgárok hazahozatalára.
E repülőgépek közül néhányat a spanyol
kormány lefoglalt

A kommunisták máris lefoglalták
a maguk részére March madridi palotá-
ját.

A felkelőknek Burgosban székelő kor-
mánya kommunikét adott ki, amely sze-
rint

**a kormány repülői külföldről
származó bombákat használnak.**

A bombákról eltávolították a jelzéseket,
azonban első tekintetre is felismerhető,
hogy ilyen bombái a spanyol hadsereg-
nek nincsenek.

Római diplomáciai körökben úgy tud-
ják, hogy az olasz kormány nem kíván
semlegességi nyilatkozatot tenni. Az
olasz kormány közölte a francia külügy-
miniszteriummal, hogy Franciaország
megszegte a semlegességet, amikor a
spanyoloknak repülőgépeket és hádi-
anyagot szállított.

zelében a felkelők és a madridi kormány
több repülőgépe összeütközött. A kor-
mány két vizirepülője kénytelen volt a
vizre ereszkedni, a többi pedig visszafor-
dult.

A londoni Star című lap értesülése
szerint

**az utóbbi napokban több angol
repülőgép érkezett Spanyolor-
szágba.**

Ezeket a repülőgépeket egy magánsze-
ménynek adták el.

A német külügyminiszter sógornőjének autóbalesete

N e u r a t h báró német külügyminisz-
ter fivérének feleségét Tirol és Bajoror-
szág határán súlyos autószerencsétlen-
ség érte. A báróné maga vezette gépkoc-
siját, melyen rajta kívül az anyja, öz-
vegy B e r g báróné, valamint két gyer-
meke ült. Amikor a gépkocsi már Bajor
területen volt, Scharnigg közelében bele-
futott az arra robogó gyorsvonatba. A
gépkocsi pozdorjává tört. Berg báróné
azonnal meghalt, Neurath báróné és két
gyermekét súlyos sérülésekkel az egyik
innsbrucki szanatóriumba szállították.
A báróné hét éves kisleányának életben-
maradásában nem bízunk.

Strandkosztüm

a bíróság előtt

W e r t h e r budapesti ovónő a caran-
sebesi Teius nyaralótelepen tölti szabad-
ságát. Körülbelül három hét előtt bevá-
sárlásra indult a városba és pedig a
nagy hőségre való tekintettel strand-
kosztümben. Kosztümjének nem volt
ujja, elől mélyen volt kivágva, a hátán
pedig csak vékony pánt tartotta a ruhát.
Ezt a szellős kosztümet kifogásolta egy
magasrangú állami tisztviselő és felje-
lentette az ovónőt a rendőrségen, amely
a jóerkölcsbe ütköző cselekmény miatt
indított eljárást az ovónő ellen. Az ügy-
gyel most foglalkozott a caransebesi já-
rásbíró. Védője tanácsára az ovónő
a kifogásolt strandkosztümben jelent
meg a tárgyaláson. Postelnicu já-
rásbíró személyesen is szemügyre vette
a strandkosztümet és miután a védő ki-
fejtette, hogy ilyen kosztümetek világ-
szerte hordanak a fürdőzők és klimatikus
gyógyhelyeken, a járásbíró bíró fel-
mentő ítéletet hozott.

Újabb hőhullám árasztotta el Európát

A meleg tegnap ismét emelkedett. A hő-
mérő kedden délelőtt tíz órakor 25, délután
félénegyor 28 és este hét órakor 26 fok me-
legét mutatott. Délelőtt néhány felhő mutat-
kozott, máskülönb az ég mindig derlően
kék volt. A megye más vidékein is emelke-
dett a meleg.

Oravitán nagy vihar volt. Az ég hirtelen
beborult és percek alatt valóságos felhőszá-
adás zúdult a városra. A lejtős főutca hir-
telen sebes patakka változott. A piaci kofák
nem tudtak kosarakkal hamarosan menekü-
lni és az ár rengeteg gyümölcsöt és zöldsé-
séget sodort magával. A vihar sok fát kité-
pett. Ezek ledőlő ágakkal elszakították a
telefon és a távíró vezetékét. A postaudva-
ron egy méternyi vastag eperfát döntött ki
a vihar. A fa neki esett egy falnak, amelyet
megrepszett. B r o d a Irma tizennégy éves
leány karját egy a vihar által hirtelen be-
csapott ajtó összezúzta. A városban vendég-
szereplő cirkusz ponyváját a vihar darabok-
ra tépte.

Amerikában újabb hőhullám tombol.
Newyorki jelentés szerint ott tegnap öt, az
Egyesült Államok más területein pedig ösz-
szesen tizenhárom ember halt meg a hőség
következtében.

A meteorológiai intézet jelentése szerint,
amíg Európa nyugati felében tovább tart a
hívós és esős időjárás, addig délen és kele-
ten derült idő mellett a meleg tovább emel-
kedik.

APRÓHIRDETÉSRE

LEGALKALMASABB

A DELI HIRLAP

**Az építési szezonra ajánlunk
I-a cavaráni meszet
tordai cementet**
gipszet, nádat, fedő- és szigetelő-
lemezeket, fedő-palát
ijj. Reiter Simon
Piata Asanești 1 Telefon 238

Eladta gyermekét a cigányoknak

egy ókiváltságbeli gazda

A brailai rendőrség néhány nappal ezelőtt értesítést kapott, hogy Tulcea felől hajón, nagyobb cigány-csoport érkezik Brailába s a cigányok egy elrabolt kisgyermekét is hoznak magukkal.

Tegnap valóban megérkezett a kikötőbe a hajó s amikor a cigányok partraszálltak, a rendőrség az egész társaságot letartóztatta. Az egyik cigányaszony mintegy két éves, aranyzóke haja, fehérbőrű kisleányt vezetett kézen

fogva. Amikor a rendőrség megkérdezte, hogy miképpen jutott a kisleányhoz, az asszony kijelentette, hogy a leánykát a mult év őszén Movila-Miresti, Braila-megyei községben vette 200 leiért. A vétel egy korcsmában történt, a leányka apja irást is adott, de ezt az irást elvesztette.

A rendőrség véleménye szerint azonban a kisgyermeket a cigányok elrabolták s most ilyen értelemben indult meg a nyomozás

Matuska Szilveszter a jövő hónapban szabadul Ausztriában a fegyházból, hogy Magyarországon folytassa büntetését

Szeptemberben lesz öt esztendeje annak, hogy Matuska Szilveszter egykori tanító felrobbantotta Biatorbágy mellett a viadukton keresztül haladó bécsi gyorsvonatot, aminek következtében huszonnégy ember életét vesztette. Matuskát Bécsben letartóztatták, ahol az általa Ambach mellett elkövetett vasúti merénylet miatt több évi fegyházra ítélték. A steini fegyházból, ahol büntetését tölti, két ízben is Budapestre szállították a nyomozás és az ítélkezés végett. A magyar bíróságok Matuska Szilvesztert jogerősen kötél általi halálra ítélték. Az

osztrák igazságügyi hatóságok most értesítették Matuska Szilveszter budapesti védőjét, hogy Matuskát szeptember 23-án elbocsátják a steini fegyházból, mivel jó magaviselete miatt büntetésének egy részét elengedik. Kiszabadulása után átadják Magyarországnak. Miután Ausztriában, ahol Matuskát elfogták, annak idején nem volt halálbüntetés, valószínű, hogy az ítéletet életfogytiglani fegyházra változtatják és Matuska Szilvesztert valamely magyarországi fegyházban helyezik el.

A magyarság hűségét ígér az országnak de kéri, hogy nagyjait méltón tisztelhesse

Petőfi Sándor, a magyar költészet örökkéfenyülő csillaga, a szabadság rajongó szerelmese, nyolcvanhét esztendő előtt esett el Sighisoara közelében. Alig hat kilométernyire a várostól van a sík, amelyen 1849 július 31-én valamely orosz kozák dárdája döfte keresztül a nagy költő lángoló szívét. A kegyelet ezt a helyet emlékekkel jelölte és ehhez az emlékhöz zárándokol évente nagy tömegekben az erdélyi magyarság, hogy Petőfi Sándornak hódoljon. Az idei ünnepség most zajlott le a szokott imponáló külsőségek között. Sighisoaráról nagy ünnepi menet vonult ki, amelyben sok ezer magyar vett részt Erdély minden részéből. Hat dalárda és két fuvózenekar is kísérté a menetet.

A honvédelemnél a Székely Zene- és Dalegylet éneke után Tóth Lajos sighisoarai református lelkész mondott imát, majd újabb dalárdai karének után Szabó Béni képviselő tartotta meg az

ünnepi beszédet. Felhívta a hatóságok figyelmét arra, hogy az ünnepség magyar résztvevői magyar munkát és hűséget ígérnek annak az országnak, amelynek állampolgárai, de amely országtól azt is kéri, hogy a maguk nagyjait mindenkor tisztelhessek. Azután ifjak és leányok Petőfi Sándor különböző költeményeit szavalták, majd az emlékmű megkoszorúzása következett. Az Országos Magyar Párt koszorúját Willer József dr. képviselő helyezte el. Utána a különböző testületek és intézmények koszorúi valósággal elborították a honvédelemket. Este a sighisoarai színházteremben nagy ünnepi hangverseny volt, amelynek keretében Willer József dr. képviselő mondott beszédet. Javasolta, hogy a Petőfi-ünnepségeket a jövőben országosan rendezzék meg és azokba az egész romániai magyarság vegyen részt.

Az evangélikus egyház hivatalosan is visszautasítja Ghibu professzor vádaskodásait

Foglalkoztunk azokkal a cikkekkal, amelyekben Ghibu Onisifor egyetemi tanár támadta a romániai protestáns egyházakat és azal vádolta az aradi evangélikus és ortodox református püspökségeket, hogy azok törvénytelenül működnek. Argay György timisoarai evangélikus főesperes, valamint egy református illetékes egyéniség lapunk hasábjain nyomban megadták a választ Ghibunak. Most az aradi evangélikus szuperintendencia elnöksége hivatalosan is foglalkozott az ügygel és Frint Lajos szuperintendens, valamint Purgly László egyházke-

rületi felügyelő aláírásával nyilatkozatot adott ki. Ebben ismerteti a püspökség megalakulásának és elismertetésének történetét, majd érélyes hangon válaszol az államellenesség vádjára.

Ghibu professzor ur cikkében — mondja a nyilatkozat — azzal is meggyanúsítja az aradi szuperintendenciát, hogy meg nem engedett forrásokból tartja fenn magát, mert az állam anyagi támogatásának megvonása után is tovább él. Mi ezt a gyanúsítást a leghatározottabban visszautasítjuk és ünnepélyesen tiltakozunk minden olyan beállítás

A szépség kötelességeivel jár!

A női szépség a természet adománya és minden nő szép. Hogy ez észrevehető-e vagy nem, az már ápolás kérdése. Ep úgy, ahogy bizonyos kultúrokon kötelező a naponkénti rendszeres mosakodás vagy fürdés, a kultúra bizonyos fokán kötelező a rendszeres és tudományos szépségápolás. Nincs csunya nő, csak ápolatlan és elhanyagolt nő teszi a csunya benyomását. A rendszeres ápolás minden nőt széppé tesz, tehát minden nő elsőrendű kötelessége.

A „Prof. Dr. Veress-féle Creme” nem tömeggyártmány, hanem hosszas tudományos kísérletek eredménye és a nagyhirű szakorvos utasításai alapján a legnagyobb gondal állítják elő. A „Prof. Dr. Veress-Creme” utólérhetetlen szépségápoló szer. Még ma próbálja ki! Csodálatos eredményt fog elérni! Kapható Gea-Krayernél, Timișoara I., Piața I. C. Brătianu.

ellen, amely egyházunkat a közvélemény előtt diszkreditálni akarja. Mi szegénységben és nélkülözések között tengetjük életünket, egyházaink a pusztulás szélén állanak. papjaink éheznek. Mindez nem volna, ha a Ghibu ur által emlegetett „kiapadhatatlan források” felett rendelkezünk. És hogy egyházkerületünket mégis fenntarthassuk, kénytelenek voltunk hibeinkről nagy, szinte

elviselhetetlen áldozatokat követelni, de így sem tudtuk pótolni az állami támogatás hiányát. Ne gyanúsítsanak minket, ne kételkedjenek bennünk, hanem engedjenek dolgozni az Isten dicsőségére és az államnak felvirágoztatására. Ebben a munkában senki sem felesleges. Az aradi evangélikus szuperintendencia sem, amelyet Ghibu ur halálra ítélt.

Szavak pergőtüzének előkészítése után petróleumbombákkal elkeseredett támadást intéztek a frateliai pékek egy chisodai kartársuk ellen

A szomszédos Fratelia községben érdekes kenyérháború tört ki. Ennek előzménye az, hogy az új kenyérárusítási rend értelmében a városi pékek nem szállíthatnak a szomszédos községekbe kenyeret, viszont az ottani pékek sem árulhatják kenyerüket a városban. Ezt a körülményt a frateliai pékek arra akarják felhasználni, hogy nem adnak többé kenyeret a fűszerkereskedőknek, hanem azt maguk árusítják, hogy így a viszontárúsítónak járó százalékot a maguk részére megtakarítsák. A frateliai kereskedők a pékek eljárására azzal válaszóltak, hogy Graszl chisodai pékmesternél háromszáz kiló kenyeret rendeltek üzleteikben való árusítás céljából. Amikor a frateliai pékek erről tudomást

szereztek, elhatározták, hogy ezt a konkurenciát nem fogják tűrni. Tegnap reggel Fratelia határában több pékmester és péksegéd várakozott. Mikor feltűnt az uton Graszl chisodai pékmester kocsija, amely a kereskedők által megrendelt kenyeret hozta, felszólították a kocsist a visszafordulásra. A kocsis a felszólításnak nem tett eleget, mire az elkeseredett pékek egy-egy üveg petróleumot vettek elő kabátjuk alól és azzal a friss kenyeret leöntötték. A frateliai kereskedők az így élvezhetetlenné vált kenyér láttára a csendőrségre siettek, ahol a petróleumharcosok ellen felléptést tettek. Valószínű, hogy Graszl chisodai pékmester kártérítési pert indít frateliai kartársai ellen.

Szabaddá teszik a félbarna és fehér kenyér árát, a barna kenyér árát pedig felemelik

A város ármegállapító bizottsága tegnap délelőtt Catalina Teodor alpolgármester elnökletével ülést tartott, hogy foglalkozzék a pékeknek a kenyér árainak felemelése ügyében beterjesztett kívánságával. Az ülésen Hollinger Miklós szakcsoport elnök vezetésével résztvett a pékek ipartársulatának több tagja, a malmosok képviselőjében Grosz Imre malomigazgató, a gabona-tözsde részéről Pacurariu dr. és a munkakamara részéről Todorescu Vazul. Heim Ernő dr. városi tanácsnok jelentette, hogy a buzának az ára 390 és 410 lei között mozog. A pékek és a malmosok erre való tekintettel kérték a kenyér és a liszt árainak felemelését. Todorescu Vazul a munkakamara képviselőjében tiltakozott mindennemű emelés ellen és kérte az eddigi kenyérárak meghagyását. Hosszabb vita indult meg erre, amelynek végén a bizottság úgy döntött, hogy a város vezetőségének a fehér és félbarna liszt, valamint a fehér és félbarna kenyér szabaddá tételét fogja javasolni. Ami a fekete — hatos számú — liszt árát illeti, az ármegállapító bizott-

ság javasolja, hogy annak kilónkénti árát az eddigi 5 lei 90 baniról 6 lei 50 banira, a fekete kenyér árát pedig az eddigi 6 lei 50 baniról 7 leire emeljék fel.

Ma délelőtt tizenegy órakor a pékek ipartársulata gyűlést tart, amelyen a kenyér árának kérdésével és a pékek többi panaszaiával foglalkozik. Egyben megállapítják azokat az egyöntetű árakat, amelyekben a fehér és félbarna kenyér szabaddátétele esetén ezt a két kenyérfajtát árusítják. A város ideiglenes bizottsága ma délben tizenkét órakor ül össze, hogy a liszt és kenyér árai fölött az ármegállapító bizottság javaslata alapján határozzon.

ÖTVENEZER LEI A BUZA ÁRA CONSTANTÁN. A constantai gabonapiacra a buza ára emelkedőben van. A kikötővárosban a buza ára vagononként elérte az ötvenezer leit, míg a tengeri ára vagononként 27.250 lei volt. Az élénk kereslet folytán további áremelkedéssel számolnak.

A kerületi bajnoki uszóverseny első része tegnap este folyt le

Az Igiena uszódában tegnap kezdték meg a kerületi uszósövetség által rendezett bajnoki versenyeket. Az esti uszóversenyek a közönség gyér érdeklődése mellett folytak le, pedig a gyorsított rendezésben lebonyolított versenyszámok érdekes és izgalmas küzdelmeket hoztak. Az első nap eredményei a következők:

500 m. ifjúsági gyorsuszás: 1. Fábán 37 mp., 2. Kálmán 39 mp., 3. Fischer II 39.6 mp. 50 m. gyermek hátuszás: 1. Weiss 48.4 mp., 2. Schönberger 49.2 mp., 3. Hamburger 51.8 mp. 50 m. gyermek gyorsuszás: 1. Schönberger 37.8 mp., 2. Balajti 42.2 mp., 3. Weiss 43 mp. 50 m. férfi gyorsuszás: 1. Bohunitzky 27.4 mp., 2. Püllök II. 28.2 mp., 3. Bálint 29.6 mp. 200 m. férfi gyorsuszás: 1. Bohunitzky 2:32 p., 2. Bálint 2:55 p., 3. Fekete

2:58 p. 200 m. melluszás: 1. Fischer, 2. Kornis, 3. Lantos. A bajnok Fischer megnyerte a fővárosi „Spic”-cég által adományozott szépkivitelű kupát is. 100 m. hátuszás: 1. Fischer 1:26.2, 2. Simánszki 1:28.2, 3×100 m. vegyes staféta: 1. Ilsa A. 3:59.8 (Püllök I, Fischer, Bohunitzky), 2. Ilsa B. 4.11. (Simánszki, Krauser, Fekete). 50 m. női gyorsuszás: 1. Raphaeli E. 38.8 mp., 2. Lebovits 41 mp., 3. Stein Duci 42.4 mp. 100 m. női melluszás: 1. Lebovits 1:42.8, 2. Raphaeli 1:44.9, 3. Herzl 1:50. 100 m. női hátuszás: 1. Lebovits 1:43 p., 2. Stein Duci 1.45 p. Ezenkívül a II. és IV. kerületi uszókban összeállított csapatok barátságos vízipóló mérkőzést játszottak, amelynek eredménye 5:5 arányú döntetlen volt.

Egy svájci grenadingyár romániai lerakatának feloszlata következtében vétel úján birtokunkba jutott ennek teljes raktára, mely foltó évi július 29-től kezdődőleg gyári áron eladásra kerüi

Ez igen kedvező vételalkalom a következő cikkekre:

egyszínű grenadinok	33 leitől
indanthren függönyök	60 ”
fehér és ecrű függönyszövetek	55 ”
Organdi	33 ”
Madeira-himzés	66 ”

valamint függönyanyagok minden szélességben, éttermek részére is, egyszínű grenadinok minden szélességben, batiztok és opalok, mire a t. c. közönség szíves figyelmét felhívjuk és raktárunk meglátogatására meghívjuk

N é p á r u h á z

Timișoara I., Piața Unirii 13

Az olimpiász harmadik napja

Az eddigi 15 bajnokságból Amerikának 7, Németországnak 5, a finneknek, franciáknak, egyiptomiaknak egy-egy jutott

Berlinben az olimpiász harmadik napján, tegnap is nagy érdeklődéssel kísérték a versenyeket. Az érdeklődésbe részvét is vegyült, mert az egyik osztrák vitorlázó repülő, Stiefsohn Ignác edzés közben légi akrobata mutatványokat végzett, amikor gépének szárnya levált a törzstől és a repülőgép nagy magasságból a földre zuhant. A repülőgép roncsai alól már csak összezsúrt holttestét húzták ki. Az osztrák repülő volt a berlini olimpiász első halottja.

Az olimpiai fáklyafutó staféta elérte végső célját. Az olimpiai tűz megérkezett Kielbe, ahol a rakparton felállított oltáron is meggyújtották az olimpiai tüzet. Kielben a vitorlázó olimpiai versenyeket bonyolítják le.

Tegnap számos versenyágban bonyolították le a döntő versenyeket. A versenyek eredményeit alább adjuk:

AZ ÖTTUSA

párbajtőr versenyét a német Lemp nyerte 25 győzelemmel. Második helyre az amerikai Weber került 23 győzelemmel, míg a harmadik helyet a belga Court foglalta el. A magyar Orbán és Bartha a tizenkettedik helyen végeztek, míg Balázs a huszadik helyre került. Az első két versenynap eredményei alapján Orbán a hatodik helyen áll, Bartha a tizenhetedik helyen fekszik, míg Balázs a harminckettedik helyre került.

A modern pentatlon keretében tegnap a pisztolylovást bonyolították le. A vezetést ebben a versenyágban a magyar Bartha főhadnagy ragadta magához 192 találattal, míg második helyre a német Lenz került 188 találattal.

A verseny további során azonban délután újabb változások történtek, mert a pisztolylovás győztese az amerikai Leonard lett, aki kétszáz találattal új világrekordot állított fel. Második helyre az amerikai Weber került 198 találattal, míg Bartha a 192 találattal a harmadik helyre került. A három nap összesített eredménye alapján az első helyen a német Handrike áll 10.5 ponttal, második a svéd Thofeld 20 ponttal, harmadik az amerikai Leonard 26 ponttal,

negyedik az olasz Abba 26.5 ponttal, ötödik az amerikai Weber 26.5 ponttal, hatodik a belga Court 27.5 ponttal, hetedik a magyar Orbán 37.5 ponttal. A magyar Bartha 42.5 ponttal a tizedik, míg a magyar Balázs 75.5 ponttal a huszonkilencedik helyen fekszik.

A SZABADSTILUSU BIRKÓZÁS

tegnapi fordulóiban a kishézsúlyban a magyar Virág győzött Neo eszt ellen, míg a dán Budason győzött a magyar Zombory ellen. A könnyűsúlyban a magyar Kárpáthy győzött az olasz Romagnoli ellen. A kisközépsúly második fordulójában a magyar Sovári négy hibaponttal szerepel. Ugyancsak ez a helyzet a nagyközépsúlyban, ahol Rhetzky magyarnak szintén négy hibapontja van. Kiesésük valószínű, miután öt hibaponttal kizárják őket a további versenyektől.

A NŐI DISZKOSZVETÉS

versenyei heves és érdekes küzdelmek után jutottak el a döntőig. Az olimpiai bajnokságot a német Mauryer kisasszony szerezte meg 47.63 méteres eredménnyel, ami egyben olimpiai rekord is. A második helyet a lengyel Waykova nyerte el 46.22 méteres dobással, harmadik a német Molenhauer 39.80 méteres eredménnyel, negyedik a japán Nakamura 37.87 méteres eredménnyel.

A TÖRVIVASBAN

Magyarország csapata 8:8 arányban döntetlenül végzett az osztrák csapattal. A magyar csapat mégis továbbjutott, mert tussaránya jobb volt mint az osztrákoké.

Az elődöntőben az amerikai csapat 9:7-re győzött Magyarország törccsapata ellen. Franciaország 12:4-re győzött az argentin csapat ellen, Németország 10:6 arányú győzelmet aratott a belgák ellen, míg Olaszország 13:3 arányú fölényes győzelemmel verte ki Amerika együttesét. A döntőbe Olaszország került, amely 13:3 arányban legyőzte Ausztriát és a döntőbe jutott Franciaország is, amely Németország felett aratott 12:4 arányú győzelmet.

A NŐI TÖRVIVAS

versenyei is megindultak. Bogáti, Elek és Varga magyar hölgyvívók kitűnően szerepeltek a selejtezőben és bekerültek az elődöntőbe. Elek Ilona összes ellenfeleit legyőzte, míg Varga Ilona a romániai Keller női vívót 5:0 arányban verte.

Az elődöntőben tegnap a magyar versenyzők kitűnően szerepeltek. Az első csoportban Elek Ilona lett az első, míg a második helyre az osztrák Grasser kisasszony került. Harmadik a svájci Kramer, negyedik a holland Van der Klarav lett. A második csoportban a német Mayer lett az első, míg a magyar Bogáti Erna a második helyet foglalta el. Harmadik a jugoszláv Krisztian, negyedik a brazil Puttkamer lett.

A középdöntőben a favorit magyar Bogáti kiesett. Továbbjutottak az osztrák Grasser, a belga Adams, az amerikai Loke, az osztrák Preiss, az angol Hughes, a német Helene Mayer, aki a német olimpiai csapat egyetlen zsidó versenyzője, a német Völkert, az angol Lloyd, a német Haas, a dán Lachmann és a magyar Elek Ilona és Varga.

A KIELI VITORLÁZÓ VESENYKEN

A Jolle-csoport győztese Scott angol lett 1 óra 30.43 perces idővel és huszonöt ponttal. Második Krogmann német huszonnyolc ponttal, harmadik Whiteman chilei huszonhárom ponttal. A magyar Heinrich tizenegy ponttal a tizenkettedik helyre került. A 8 méteres hajók csoportjában az első a svéd csapat lett, második az olasz, harmadik a norvég és negyedik az angol csapat. A 6 méteres hajók csoportjában első ismét a svéd csapat, második a német és harmadik az angol csapat.

A LÉGI AKROBATIKA

mutatványai is tegnap folytak le az olimpiai repülőtéren. A verseny győztese a német von Hagenburg, második Siroki cseh-szlovák, harmadik Novak cseh-szlovák, negyedik Fleurguin francia, ötödik Hackeln német, hatodik Stöhr német, hetedik Horning német, nyolcadik Ambrus magyar, kilencedik Arcolani olasz, tizedik Viola olasz, tizenegyedik Papan a főhadnagy román, tizenharmadik Cavalli francia.

A LOVASPÓLÓ MÉRKŐZÉSEK

során Németország csapata 8:8 arányú döntetlent ért el Magyarországnak csapata ellen és így a mérkőzés csütörtökön újból lejátsszák.

A SÜLYEMELÉS

tegnapi versenyei meghozták az első francia olimpiai bajnokságot. A középsúlyban a francia Hostin győzött 372.5 kilogrammal. Második helyre a német Deutsch került 365 kilogrammal, harmadik az egyiptomi Ibrahim lett 360 kilogrammal, negyedik a német Opschurf 355 kilogrammal, ötödik a luxemburgi Scheitler 350 kilogrammal, hatodik az osztrák Bala 350 kilogrammal.

A versenyesúlyos baleset érte Rene Ambroiset, az egyetlen hiattai versenyzőt. A súlyemelő atléta az erőlködéstől egyik karján izomszakadást szenvedett. Kórházba szállították.

A TÁVOLUGRÁS

versenyeit is tegnap délelőtt kezdték meg. A selejtező versenyek távolsága 7.15 méter volt. Az első csoportból Bäuml német, Matei olasz, Paul francia, Klark amerikai, Berg norvég és Leihum német, a második csoportból Owens amerikai, Brough amerikai, Long német, Bosol cseh, a harmadik csoportból Richardson kanadai, Somaki japán, Stenquist svéd, Oliveira brazil jutottak tovább. A magyar Koltay és a román Jonescu-Scrum nem tudták a kötelező távot ugrani és kiesnek a versenyekből.

A távolugrás középdöntői és döntői érdekes küzdelmeket és nagyszerű eredményeket hoztak. A középdöntők feljegyzésre méltó eredménye Owens 787 centiméteres ugrása volt, amellyel megjavította az olimpiai rekordot. Ez az eredmény azonban eltörpült a néger ugrónak a döntőben mutatott teljesítménye mellett. Az amerikai

Owens ugyanis 806 centiméteres ugrással nyerte az olimpiai bajnokságot, ami új világrekordot jelent.

A második helyre a német Long került 787 centiméteres nagyszerű ugrással, ami egyben új német rekord is. Harmadik a japán Taima lett 774 cm. eredménnyel, negyedik az olasz Mantini, ötödik a német Leigum és hatodik az angol Clark.

A FUTBALL

selejtező mérkőzéseit tegnap Németország—Luxemburg 9:0 (2:0) eredménnyel játszottak.

A futball selejtező mérkőzések meglepetése a japánok győzelme. A japán csapat ugyanis 3:2 (0:2) arányban győzött a svéd csapat ellen, amely ezzel kiesett a tornából.

A GYEPHOKEY MÉRKŐZÉSEK

tegnap számos küzdelmet bonyolított a következő eredményekkel: Franciaország—Svájc 1:0 (0:), Belgium—Hollandia 2:2 (1:2), Afgán—Dánia 6:6 (5:4).

A NŐI 100 M. SIKFUTÁS

döntőjét a várakozásnak megfelelően az amerikai Stephens nyerte 11.5 mp. eredménnyel. Második a lengyel Wallasiewicz kisasszony lett 11.7 mp. eredménnyel. Harmadik a német Kraus 11.9 mp. idővel, negyedik a német Dollinger, ötödik az amerikai Rogers és hatodik a német Albus.

A 200 M. SIKFUTÁS

versenyei tegnap délelőtt kezdődtek. A versenyzők nyolc előfutamban vettek részt a továbbjutásért a következő eredményekkel: I. előfutam: 1. Deveron holland 21.4 mp., 2. Beswick argentin 22.1, Taneguti japán 22.2. II. előfutam: 1. Osendarp holland 21.7 mp., 2. Schein német 22 mp., 3. Bevington angol 22.2 mp. III. előfutam: 1. Owens amerikai 21.1 mp. olimpiai rekord, 2. Orr kanadai 21.6 mp., 3. Kerkmann német 21.8 mp. IV. előfutam: 1. Humberg kanada 22.1 mp., 2. Gyenes magyar 22.1 mp., 3. Rinner osztrák 22.4 mp. V. előfutam: 1. Haerdel svéd 21.9 mp., 2. Frangudis görög 22.1 mp., 3. Sir magyar 22.2 mp. VI. előfutam: 1. Eumissen délafrikai 21.7 mp., 2. Mac Kay kanadai 21.8 mp., 3. Strandvaal finn 22.6 mp. VII. előfutam: 1. Packard amerikai 21.2 mp., 2. Grimbeck délafrikai 21.8 mp., 3. Steinmetz német 21.9 mp. VIII. előfutam: 1. Robinson amerikai 21.6 mp., 2. Misto finn 22.2 mp., 3. Obmeister argentin 22.3 mp.

A középfutamokban a következő eredmények voltak. I. középfutam: 1. Orr kanadai 21.2 mp., 2. Haemel svéd 21.3 mp., 3. Packard amerikai 21.3 mp. II. középfutam: 1. Van Deveren holland 21.7 mp., 2. Eumissen délafrikai 21.9 mp., 3. Humbergh kanadai 22.1 mp. III. középfutam: 1. Owens amerikai 21.1 mp., 2. Mac Phee kanadai 21.8 mp., 3. Grimbeck délafrikai 21.9 mp. IV. középfutam: 1. Robinson amerikai 21.2 mp., 2. Osendarp holland 21.3 mp., 3. Neckermann német 21.6 mp. Ugy Sir, mint Gyenes kiestek.

A 400 M. GÁTFUTÁS

döntőtől újabb csalódot hoztak a magyar sportvezetőknek, mert Kovács, aki előfutamban fölényesen az első helyre került, az elődöntőben kiesett. Az elődöntők eredményei a következők: I. elődöntő: 1. Hardin amerikai 53.2 mp., 2. White fülöpszigeti atléta 53.4 mp., 3. Mantikas görög 53.7 mp. II. középfutam: 1. Patterson amerikai 52.8 mp., 2. Loaring kanadai, 3. Magelhaes brazil.

A döntő verseny délután folyt le nagy érdeklődés közepette. Az olimpiai bajnok az amerikai Hardin lett 52.4 mp. idővel. Második a kanadai Loaring 52.7 mp., harmadik a fülöpszigeti White 52.8 mp., negyedik az amerikai Patterson 53 mp., ötödik a brazil Magelhaes 54 mp., míg a hatodik helyet a görög Mantikas foglalta el 54.2 mp. idővel.

A 800 M. SIKFUTÁS

döntőjét is tegnap bonyolították le. Olimpiai bajnok lett Woodruff amerikai versenyző 1 p. 52.9 mp. idővel. Második az olasz Lanzi 1 p. 53.3 mp., harmadik a kanadai Edward 1 p. 53.6 mp., negyedik a lengyel Kuharszky 1 p. 53.8 mp., ötödik Thornbostel amerikai 1 p. 54.6 mp., hatodik az amerikai Williamson 1 p. 54.8 mp. idővel.

A 3000 M. AKADÉLYVERSENY

előfutamai. I. előfutam: 1. Dompert német 9 p. 27.2 mp., 2. Matilainen finn,

3. Wihtols lettországi, 4. Dawson amerikai. II. előfutam: 1. Isohollo finn 9 p. 34 mp., 2. Manning amerikai, 3. Heyn német, 4. Holmquist svéd.

A magyar Szilágyi ebben az előfutamban kiesett.

III. előfutam: 1. Tuominen finn 9 p. 40.4 mp., 2. Mac Cluskey amerikai, 3. Rerolle norvég, 4. Larson svéd.

AZ 5000 M. SIKFUTÁS

előfutamainak eredménye a következő: Ceratti olasz 15.01 p., Kiefer dán 15:02.8

A gyomor a legkomplikáltabb az emberi szervezetben

De a legnehezebben gyógyítható is. Sok évszázad után sikerült a tudományok egy kiváló gyógyszer felfedezni, mint a világhírű amerikai „Gastro D”, amely a legeredményesebbnek mutatkozik az emésztőszervek megbetegedéseiben. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 130 lei utánvétellel a Császár-gyógyszertárban, București, Calea Victoriei 124.

CSÖDÖT KÉRNEK A SINAI AI KASZÍ

NÓ ELLEN. Weiser Jakab fővárosi lakós tegnap azzal a kérelemmel fordult az ilfovi törvényszékhez, hogy rendeljék el a csőd-eljárást a sinaiai kaszinó ellen. Weiser Jakab kérelme tárgyában szeptember 9-én tartják meg a tárgyalást.

— Halálozások. Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Walcher Józsa, született Klug 95, Luchiciu Sidonia, született Nicolici 65, Buzás Ilona 35, Indrák Ferenc 69 és Baer Sarolta 45 éves.

— Három embert agyonajított a villám. A magyarországi Nyirugos község felett tegnap délután óriási zivatar vővult el. A villám a mezőn dolgozó Farkas Ferenc harminchat éves dohánykertész, ennek feleségét, valamint Orosz Ferencné hatvanhárom esztendőss asszonyt agyonajította.

— Halálozás. Jimbolián súlyos szenvedés után meghalt Schummer Irma, özvegy, Schummer Miklósné leánya. Temetésén testületileg résztvettek a Mária kongregáció tagjai is, akik tagtársukat veszítették el. A Mária kongregáció nevében Engelmann Hanny tartott gyászbeszédet és koszorút helyezett a sírjára. Schummer Irmát édesanyján kívül Julia nővére, Oberding István és kiterjedt rokonság gyászolja.

— Egész hadsereg őrzött egy arany-szállító vonatot. Az északamerikai Ford-Knox városban a napokban huszonkét-ezer katonát összpontosítottak. Azt hitték, hogy hadgyakoratra kerül a sor, hamarosan azonban kiderült, hogy ennek a mozgásának egészen más célja van. A Federal Reservebank Ford-Knoxban földalatti pánccélpincéket épített, amelyekben több milliárd értékű aranyrudat helyeztek el. A mozgósított katonaságnak ennek az aranykészletnek a biztonságára kellett vigyáznia. Minden tíz méternyire felállítottak a vasútvonal mentén egy katonát, azonkívül minden kilométernél egy gépfegyvert helyeztek el. A nagy aranykincset ilyenképp teljes biztonságban szállították a földalatti pincékbe.

— Meghalt az első magyar női detektív. Csenedben, amilyen egész élete volt, meghalt a magyar államrendőrség első női detektívje, Majdán Klaudiva. Majdán Klaudiva a háború alatt misszionárius volt, majd a leánykereskedők ellen küzdő szövetség tagja lett, később a toloncházba került detektív-szolgálatra, ahol a női osztályon egy sereg olyan reformot hajtott végre, amely a toloncház vezetősége és a rabok érdekében történt. Fizetését soha nem vette fel, mindig jótékony célra adományozta. A kiskorú bűnözők védelmének szentelte élete utolsó éveit.

Patikák éjszakai szolgálata

Augusztus 3-tól augusztus 9-ig városunkban a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben az Avram Iancu-utcában levő Blumberg-gyógyszertár.

A II. kerületben a 3 Crai-uton levő Schulgyógyszertár.

A III. kerületben a Carol-bulevardon levő Keller-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Preyer-utcában levő Ungváry-gyógyszertár.

Az V. kerületben Kőváry—Chioreanul Iosif gyógyszerára, Fratelián pedig Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Az amerikai hadvezetőség rakétaágyukat gyárt, amelyekkel ezer mértföldre lehet lőni

Az északamerikai Greenwood-tavon távolból kormányozható gránátokkal folytatták kísérleteket. A rakétagránát ugyanolyan elveken épül fel, mint Sandersnek a rakéta-automobilja, mely a 20-as évek vége felé épült Németországban, de már az első kísérleteknél kudarcot vallott. Az amerikai találmány abban különbözik a németektől, hogy ezt drótnélküli távirányítás kormányozza pályáján.

A rakéta kezdő- és végsebessége 35 mértföld, míg a két primér mozgás közötti haladása természetesen irtózatoss sebességű. Az amerikai hadvezetőség általában olyan rakétalövedék után érdeklődik, mellyel — legalább elméletben — ellenséges állásokra, városokra vagy hajókra lehetne tüzelni, még abban az esetben is, ha azok 1000 mértföld távolságra lennének a rakétaágyuktól.

Az amerikai technikusok között természetesen sokan akadtak, akik erősen két-

ségbevonják a rakétalövedéknek harci eszközként való használhatóságát. Azzal érvelnek, nem fognak tudni olyan nagyméretű rakétát építeni, mely elég nagy térfogatu lesz ahhoz, hogy az önzemelés szükséges üzemanyagon kívül még a drótnélküli kormányzás céljait szolgáló készüléket, továbbá a robbantáshoz megfelelő robbanóanyagokmányt is magával vihesse. Idáig minden rakétával való kísérlet csődöt mondott. A robbanó, kipuffogó gázok olyan magas hőfokot teremtettek, hogy ezt a hőt az eddigi műanyagok nem bírták ellensúlyozni.

Az amerikai rakéta köpenyege tizenhatszerez duralumíniumrétegből áll. A rétegeket egymástól gondosan elszigetelték és teljesen újrendszerű hűtőköszülék hűti állandóan a köpenysort, de ennyi óvintézkedés dacára sem sikerült megakadályozni azt, hogy a falai két perc alatt ne olvadjanak.

— Uj vezérigazgatót kap a vasut. Mezent a Cezar vasuti vezérigazgató a szolgálati korhatár elérésére való tekintettel augusztus végén nyugalomba vonul. Az új vasuti vezérigazgatót még augusztus közepe előtt nevezik ki.

— Meghalt Marton Miksa. Budapestén hatvanöt éves korában meghalt Marton Miksa dr. ügyvéd, színpadi író, akinek ismert színházi ügynöksége is volt. Marton Miksa dr. igen sok magyar színpadi szerzőnek a művét helyezte el külföldön. Felesége Margit ismert színésznő. Marton Miksa dr. temetése tegnap délután ment végbe.

— Román—magyar gazdasági tárgyalások Budapestén. Bucurestii lapok nemrég arról számoltak be, hogy Sinaiában augusztus 5-én román—magyar gazdasági tárgyalások kezdődnek, amelyeken a Magyarország és Románia közötti arucserre, valamint a fizetési feltételek kérdéseit beszélnek meg. A magyar kormányhoz nem érkezett meg a tárgyalásra vonatkozó meghívás, ellenben Budapestén úgy tudják, hogy a román kereskedelmi és gazdasági delegáció augusztus második felében, esetleg szeptember elején érkezik a magyar fővárosba.

— Öngyilkossági kísérlet után letartóztatás. Budapestén a Fiume-szállodában nemrég — mint azt megirtuk — öngyilkossági kísérletet követett el egy csinos nővel együtt Bodolay Károly rendőrkapitány, akit nemrég helyeztek vidékről a fővárosba. Bodolay, akit súlyos mérgezéssel a kórházba szállítottak, már felépült. Időközben azonban hivatalában rovacsolást tartottak és akkor kiderült, hogy a nála letétben volt pénzből igen jelentős összegek hiányzanak. Hiányzik azonban sok hamis pénz is, amelyet Bodolay bűnjelként kezelt. Valószínű, hogy ezt is elköltötte. Bodolay Károlyt tegnap letartóztatták.

HIREK

A tyúk és a víz

Kohonnak van egy böles szolgálója, a Samu. Egy reggel azt mondja neki Kohn:

— Samu, itt a pénz, menj ki a piacra és vegyél egy szép tyukot.

Samu egy félóra múlva visszatér egy kanna vízzel.

— Hát ez mi? — rivall rá Kohn.

— Tessék idehallgatni, — szólott Samu — kimentem a piacra, kiválasztottam egy tyukot, mire a kofa azt mondta, hogy az a tyúk olyan, mint a zsir, mit vegyek tyukot, veszek inkább mindjárt zsirt.

— Na és?

— Elmentem a zsirkereskedőhöz, aki azt mondta, hogy az ő zsirja olyan, mint az olaj. Gondoltam, ha a jó zsir olyan, mint az olaj, mit vegyek én zsirt, vettem mindjárt olajat.

— Na és?

— Elmentem az olajkereskedőhöz, aki azt mondta, hogy az ő olaja tisztább, mint a víz. Gondoltam, ha a jó olaj olyan, mint a víz, mit vegyek én olajat, veszek mindjárt vizet és erre hazahoztam ezt a kanna vizet.

— Na jó, szólott Kohn — és hol a pénz, amit a tyukra adtam?

— Hja a pénz? Azt bedobtam a kutba a vizért.

— A Muzem Egyesület idei vándorgyűlése — miként megirtuk — augusztus 23—25. napjain lesz Timisoaran. Az ingyenes elszállásolást igénylő bejelentéseket augusztus 10-ig a rendező-bizottság elnökének címére (Vuchetich Endre dr. főszerkesztő, Timisoara, Piata Bra-tianu 3.) kell megtenni, jelezve az életkort, társadalmi állást, érkezési időt, esetleges kívánságot és hogy milyen családtaggal érkezik — illető.

EGYPTOM BE AKAR LÉPNI A NÉPSZÖVETSÉGBE. Kairóban most ülésezik az angol-egyiptomi bizottság, hogy megállapítsa a két országnak a jövőben egymáshoz való viszonyát. A tanácskozáson megvitatják azt is, hogy Egyiptom milyen körülmények között léphetne be a Népszövetségbe. Anglia pártolja Egyiptom népszövetségi tagságát.

— **Előkészületek Carol román király prágai látogatására.** A „Venkov” foglalkozik Carol román király tervezett prágai látogatásával és közli, hogy a román uralkodó minden valószínűség szerint a jövőben folytatja látogatását a csehszlovák fővárosba, hogy visszaadja Benes elnök bucaresti látogatását. A külsőben álló királyi látogatás következtében a Hradcsin egyes épületrészeit átalakítják és az ezirányú munkálatok már meg is kezdődtek.

— **Sztrájk halottakkal.** Algírban sztrájkoló és dolgozó munkások között véres összeütközésre került a sor. A verekezés során több revolverlövés is hangzott el. Egy munkás meghalt, több pedig megsebesült. A tömegverekedésnek a rendőrség vetett véget.

Színház

Színházi előadás után villamosok. Bácskay Gyula-társulata már a harmadik hete játszik a II. kerületi sörkertben. A közönség szeretettel karolja fel a lelkes társulatot, amelynek előadásait ma már a többi kerületből is látogatják. Az előadások pontosan kilenc órakor kezdődnek és így a közönség előadás után még minden irányba kap villamost. A válogatott műsor kiemelkedő darabjai az Orlov operett, amelyet szerdán újít fel a nyári színház társulata. A főszerepeket B. Lantos Ila, Dálnoki Dudas, R. Tóth Ica, Badóci István, Román Sándor, Bácskay, Kozma Hugó és Kovács Gyuszi játsszák. Az Orlov előadása keretében fellép a szerb ifjusági egyet balalajkazenekara is Osztics vezetésével, ezenkívül Manek Paula orosz dalokat fog énekelni. Csütörtökön este Békeffy nagyszerű vigjátékának, a Méltóságos asszonyok bemutatója lesz.

Zónaelőadások. Minden hétfőn és pénteken zónaelőadásokat tart a Bácskay-társulat és ezeket az előadásokat 20 és 10 leles helyárrakkal lehet megtekinteni. Pénteken este Abraham Pál nagyszerű operettje a Viki van műsoron B. Lantos Iával a címszerepben.

Mese a Grand Hotelben. A Bácskay-társulat Kozma Hugó rendező és Molnár Ernő karnagy vezetésével már napok óta készülődik a Budapest nagy sikert aratott Mese a Grand Hotelben című operettjüdjönságra, amelynek szombat este lesz a bemutatója. A vezetőszerepekben B. Lantos Ila, Dálnoki Dudas, R. Tóth Ica, Badóci István, Román, Kozma, Kovács, Fodor és Solti Miklós lépnek fel.

A nyári színház heti műsora:

Szerdán este 9 órakor: Orlov.
Csütörtökön este 9 órakor: Méltóságos asszony.

Péntek este kilenc órakor: Viki (Olcsó helyárrakkal).

Szombat este kilenc órakor: Mese a Grand Hotelben.

MOZI

MOZIK MŰSORA:

Szerda, augusztus 5.

Apollo-mozi: Napsugárkisasszony.

Capitol-mozi: Napsugárkisasszony.

Yacht-tea a Britanniában

A Déli Hírlap új regénye

A mai nappal befejeztük a Lakodalom van a mi utcánkba című életkép közlését. Ebben Félegyházi András regényes elbeszélés keretében megörökítette azokat a vőfélyversikéket, amelyeket az alföldi magyarság ma sem enged el semmiféle lakodalomnál. A nép lelke szől ezekből a versekből, amelyek közlésénél főleg az a szempont vezetett, hogy megmentsük azokat az elfeledéstől és talán például is szolgálhatnak a bántási magyarságnak igazi magyaros lakodalom tartására. Holnap Yacht-tea a Britanniában címen megkezdjük S. Kovács Ferencnek, a Bántási fővárosából elszármazott fiatal tehetséges írónak újabb eredeti regényét, mely először a Déli Hírlap hasábjain jelenik meg. S. Kovács Ferencnek már több könyve jelent meg a budapesti könyvpiacra és írásait

a kritika nagy elismeréssel fogadta. Legújabb regényében a mai életet rajzolja úgy, amint az a forgatagos eseményekből élénk vetítődik. Megismerkedünk emberekkel, akikkel bizonyos típusok kerülnek élénk és ha a történet színhelye Budapest is, alakjai olyanok, hogy minden nagy városban felleljük őket. Szinte azt lehetné az ember, hogy kulcsregény, de szereplőinek éppen az a jellegzetes vonásuk van, hogy az életből vette őket írójuk anélkül, hogy meghatározott személyeket mintázott volna. Rájuk ismerünk Budapesten éppen úgy, mint Bécsben, vagy akár Timisoarán. Hisszük, hogy olvasóink S. Kovács Ferencnek ezt az új regényt éppen olyan élvezettel fogják olvasni, mint eddigi írásait.

Egy tíz éves kislány folyékonyan olvassa mások gondolatait

A letterszági Trapene községben él a Kamenikis nevű egyszerű parasztcsalád, melynek legfiatalabb, jelenleg tíz éves Ilga nevű leányán már egészen kiskora óta különös dolgokat észleltek. A leányka sokkal később tanult meg beszélni, mint általában a gyermekek s hét éves korában szellemi képességei alig haladtak meg egy három éves gyermek tudását. Amikor iskolába került, a tanító nem tudta még a betűvetésre sem megtanítani. Feltűnt azonban, ha a tanító mellette állott és belenézett könyvébe, a kislány hirtelen egészen jól olvasott. Abban a másodpercben, amikor a tanító nem nézett a könyvbe és nem gondolt a szövegre, a kis Ilga olvasási tudománya nyomban megszünt.

A tanító tapasztalatairól szól a közéleti orvosnak, aki hosszas megfigyelés után megállapította, hogy a legteljesebb gondolatátvitelről van szó, helyesebben arról, hogy a gondolatok egyik agról átsugároznak a másikba. A lány-

nak ezen képességeire felfigyeltek az orvosi körök és így a kis Ilga nemrégiben Rigába került, ahol orvostanárokból álló bizottság vizsgálta a leányt. A gyermeket valóságos intelligencvizsga alá fogták. Ha a szobában például valaki a föld bármely nyelvén verset vagy más szöveget olvasott magában, a leány hibátlanul elismételte hangosan.

Ígát, a trapenei csodát most már állandóan figyelik a tudósok. Az egyedüli lény, akinek segítségével sikerül a legszigorúbb tudományos ellenőrzés mellett az egyszerű ember lelki titkaiba belepillantani. A kísérletek eddigi eredményei arra engednek következtetni, hogy a gyenge akaratu emberre erős koncentráció által legalább néhány pillanatra át lehet vinni olyan tudást, amely egyébként az illető számára elérhetetlen volna.

A tudósok nagy elővigyázatossággal tapogatóznak a tudomány számára eddig meglehetősen ismeretlen területen.

— **Jótekonycélú kuglizás.** A Magyar Párt III. kerületi tagozata ez idén is megrendezi a nyári hónapok alatt minden hét szerdáján szokásos kuglizását, amelynek jövedelmét szegény magyar iskolás gyermekek felruházására fordítják. A kuglizást ma este kilenc órakor tartják meg Földesi Sárának a Romulus és Odobescu-utcák sarkán levő vendéglőjének kerthelyiségében. A kuglizásra nemcsak a III., hanem a többi kerületek magyarságát is meghívja a rendezőség.

— **Alkoholisták, akik gyomorhurutban szenvednek,** elvesztett étvágyukat napi kb. 150 gramm természetes „Ferenc József” keserűvíz használata folytán gyakran meglepő rövid idő alatt visszanyerik. Az orvosok ajánlják.

— **Bátyja sírján akart öngyilkos lenni.** A goston Miklós harmincöt esztendő helybeli munkás az elmúlt este kiment az ötödik kerületi temetőbe, ahol bátyja sírja mellett öngyilkosságot kísérelt meg: felvágta karján az ütőeret. Szerencsére tettét még idejekorán észrevették és a mentők beállították a kórházba. Az életunt munkás tettének okáról nem nyilatkozott.

Bogarak, tücskök, poloskák, svábogarak, legyek és mindenféle rovarok radikálisan kipusztíthatók

KATOL
japan rovarpor által.
En gros-beszerzés:

N. H. Balthazar, București
Strada Selari 7

— **Fegyházban egy volt sziguranca detektiv.** Mladin Gheorghe aradi sziguranca detektiv állászerzés ürügye alatt nyolcvetöt szegény embertől százötven leitől lelei terjedő összeget csalt ki. Emiatt a bíróság két évi börtönrre ítélte, majd néhány nap mulva további csalásokért két évszázadei fegyházbüntetést mért ki reá. Timisoarai tábla az ítéleteket helybenhagyta és ezt a tényt tegnap kellett volna az aradi törvényszéknek Mladin előtt kihirdetni. Volt sziguranca detektiv azonban időközben az auidi fegyházba szállították és így nem jelenhetett meg az ítélethirdetésen. A bíróság az ítélet kihirdetését szeptemberre halasztotta és egyben intézkedett, hogy ekkorra Aradra szállítsák a súlyosan elítélt rabot.

* **Budapestre érkeve a Keleti pályauvarral szemben a Park Nagyszállodába megtalálja a kényelmet. Leszállított árak, lap előfizetőinek 20 százaléki engedmény.**

Fotó-amatőrök!
Rollfilm 6x9
8 felvétel 28 Scheiner
Lei 35.—
beérkezett
KáldorFotószaküzlet
I., Piața I. C. Brătianu 3

Állandó nagy raktár
elsősorú kivitelű **fehét**
zománczott és fekete

tűzhelyek ben
leszállított árak mellett

JUNGINGER

Timisoara II., Timocului-n. 2, Kovács-patika mellett

Iratkozzon be

CULTURA
kölsönkönyvtárba

IV., Bulev. Carol 16.

Olvashatja a legjobb magyar és német könyvújdságokat.
Déli Hírlap előfizetőinek 25 lei havonta.

Minden nap cserélhet.
Telefon 15-07.

Közgazdaság

A bucarestii kereskedelmi kamara szerint

Arégtáblákra alkalmazott repülőbélyeg kirovása

Néhány hét előtt az aviatikai alap kezeltéje rendeletet adott ki, melynek értelmében repülőbélyeget kellett alkalmazni a cégtáblákra is. Azóta Timișoara már ellenőrizték is ennek a rendeletnek a végrehajtását és számos helyen kihágási jegyzőkönyvet vettek fel. A bucarestii kereskedelmi és iparkamarát most emlékirattal fordult az aviatikai alap kezeléséhez és ebben megállapította, hogy nem kötelezhető a kereskedő új iparos, hogy cégtáblája után is repülőbélyeget röjjon le. A törvény ilyen

intézkedést nem tartalmaz, hanem pontosan előírja, hogy a repülőbélyegek a hirdetésekre és falragaszokra kötelezők tekintet nélkül arra, hogy azok papírból, kartonból, fából vagy fémből készültek. Ezért kéri a kamara, hogy adjon ki olyan utasítást, mely szerint a repülőbélyeg a cégtáblákra nem kötelező és egyben semmisítse meg az összes eddig felvett kihágási jegyzőkönyveket. Kereskedelmi körökben nagy érdeklődéssel várják az aviatikai alap kezelésének választát.

NEGYED MILLIARD FRANK KÖLCSÖNT KAP ROMÁNIA. A hadfelszerelési program végrehajtása érdekében román birodalmi utazott Párisba és ott tárgyalásokat folytat nagyobb kölcsön ügyében. A bizottság elnöke most értesítette Antonescu vezért pénzügyminisztert, hogy a tárgyalások kedvezően haladnak. Már csak azon feltételek megkönnyítése van hátra, amelyek mellett a francia tőke 252 millió francia frank kölcsönt ad Romániának. A román bizottság reméli, hogy augusztus 15-ig a tárgyalásokat befejezik és a kölcsönszerződést aláírják.

Magyarok elégedetlensége a mezőgazdasági kamarai választásokkal. Bihar megyében — mint megirtuk — a mezőgazdasági kamarai választásokra összeállították a jelölő listát. Ezzel kapcsolatosan a Magyar Párt ottani megyei tagozata nyilatkozatot adott ki, amelyben kijelenti, hogy a jelölő listával nem azonosítja magát és azt visszautasítja, mivel a megye magyar nemzetiségű földművesei nem szerepelnek számarányuknak megfelelően a listán. Felvettek ugyan három magyar földmivest is, de

ezt a magyarság megkérdése nélkül tették és így ez a három jelölt nem tekinthető a bihormegyei magyar földműveltség képviselőinek.

Barátságos irányzatú a bányási gabonapiac élénk üzleti forgalom mellett. A külföld részéről továbbra is nagy érdeklődés mutatkozik az ujbuzai iránt és a gabonapiacra kínálat is leginkább ujbuzában van. A piaci árak a következők: bányási ujbuzai a prima minőségűből, amely nyolcvan kilós és egy százalékos idegen anyagot tartalmaz, 410 lei, míg a hetvennyolc kilós buza ára 405 lei. A tengeri 290, zab 250, takarmányárpa 250, korpa 265, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 760, tőkmag 1000, bányási repce 680, míg a káposztarepce 700 lei száz kilónként.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, belgas 17—18, angol font 502—507, olasz lira 8.30—9.90, török font 78—81, dollár 99—110, német márka 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24.60, zloty 18.80—19.50, szerb dinár 2.90—3.30.

Valuták szabadforgalmi árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 10—11, svájci frank 53—54, belgas 28—30, dollár 161—165, angol font 855—865, olasz lira 11—11.50, német márka 43—45, hollandi forint 115—120, cseh korona 6.40—6.60, osztrák schilling 31—32, zloty

Ne elégedjék meg a máig használt illatszergyári készítményekkel

Vegyen egyszer a:

Les Créations „N. H. B.” márkájú
PUDER, KÖLHIVIZ, ARC-,
SZAJFESTÉK és PARFÖMBÖL

Ha össze fogja hasonlítani, meg lesz legvégsőben ezek elsőbbségétől. Hosszu évek tudományos kísérletezései az illatszergyártás művészetének terén tették tökéletessé

Les Créations N.H.B.

készítménye...
Kérje teljes bizalommal a legjobb drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban,
a nagy kereskedelmi forrás: N. H. Balthazar, București
Str. Selari 7

25—27, magyar pengő 32—33, dinár 3.30—3.60, török font 120—125, Napoleon-arany 1145—1150, arany font 1400—1445.

Félegyházi András:

Lakodalom van
a mi utcánkba...
Élethép vőfélyversékkel

51

Az emberek derekasan tartanak ki a háridozásában. Csak az urfélék dülnék ki a hajnaltájban. Egymásután szállingóznak el a tanítók és a városi emberek. Az a kifogás, hogy reggel iskolába, vagy hivatalba kell menniök. A gazdaemberek úgy tesznek, mintha ezt az ürügyet elfogadnák, magukban pedig sajnálkoznak a kábrabéliúeken, akik az evésben, ivásban, táncolásban és tisztességes duhajkodásban nem tudják velük felvenni a versenyt.

A mulatozásba aztán egyszerre csak belecsendül a harangszó.

— Reggel hat óra van, — mondogatják az emberek — ideje lesz szedelőzködni.

A vőfélyek intenek a cigányoknak, hogy hagyja abba a muzsikát és harsány hangon kijelentik:

Tegnapról mi rávirradtunk mára, hogy megértük, az Istennek hála, tegnap mi egy új párt összeadtunk, öröme egy nagyot mulattunk, most pedig elmegyünk keveskét, hazavisszük az ifju menyecskét, hazavisszük az ura házába, ahol tartós legyen boldogsága.

Ezek után megindul a cihelődés. Felvégi Szabó Károlyné meleg ködmönkét ad a leányára és gyapjukendőt borít a fejére. Felveszik felső gunyáikat a többi vendégek is.

Amíg ez a készülődés tart, addig a vőfélyek felváltva bele-belezengetik a zajba a bucsurikkantásokat. Ilyeneket mondják:

Kifelé áll kocsink rudja,
elmegyünk mi messzi utra.

Fehér galamb száll a házra,
házi gazdát Isten áldja.

Ég fölöttünk, föld alattunk,
egész éjjel jól mulattunk.

Elszakadt a csizmánk talpa,
már eleget jártunk rajta.

Köszönjük a vendégséget,
a tapasztalt szivességét.

Egyenes a rózsza szára,
elég volt a jóból mára.

Amikor már mindenki elkészült és indulásra készen áll, elhangzik az utolsó bucsurikkantás:

Jól mulattunk, haza megyünk,
az Uristen legyen velünk!

Felvégi Szabó Károly és a felesége mindenkivel kezelnek, a lányukat és a vejüket pedig megölelik, megcsókolják. Ők a társaságot csak a kapui kisérők és onnan nézik jó sokáig, amint azok az utcán tovább haladnak. Felvégi Szabó Károlyné szemét elfutja a könny, a gazda pedig igen komoly, hallgatag. Amikor a mentet elnyeli december elsejének reggeli só-tétsege, bemennek a házba. Számukra kezdődik a dolog. Az asszony a kocsinéval és a felfogadott asszonyokkal nekilát a rendcsinálásnak, a gazda pedig gondoskodik a megmaradt bor elrakásáról. Majd a kocsisal nekifog, hogy a lakodalom céljaira a hombárban összeeszkábált asztalokat szétszedje. Ebben a munkában nemsokára segítkezik majd két legényfia is. Ezek egyelőre a többi násznéppel együtt a vőlegény házába kisérők az új asszonyt. Igaz ugyan, hogy az ő részükről ez a kisérlet inkább a két Tajti-lánynak, a Tecának és a Rozinak szól.

A menet végighalad a reggeli időben a

Szegedi-nagyutcán. Elöl megy a cigánybanda, amely vidámmál-vidámabb nótákat huz. A banda után következik a két vőfély, majd az új pár, Tajti András és a felesége, a koszorúslányok legénypárjukkal, a két násznagy a feleségével, majd a többi vendég összevissza. Valamennyien hangosak és a legtöbben vigan dalolják azt a nótát, amelyet a cigány éppen huz.

A házakban, amelyek mentén elhaladnak, már ébrednek az új reggelre az élet. A legtöbb ablak mögött már petróleumlámpa pislog, vagy gyertyafény reszket. Sok kíváncsi asszony siet ablakot nyitni, kidugja a fejét és megállapítja:

— Tajti Pali viszi haza az új menyecskét.

Végre megérkeznek Tajti Andrásék házához. Ott a cigánybanda oldalt áll föl a kapu mellett és mindenki megáll. Némedi Varga János vőfélyi pálcáját magasra emeli s a megivott bortól, az énekletől, rigmusmondástól és a rikoltások-

tól kissé reszelős hangon belekezd: Alázatossággal lépiünk mi e házba, egy új tagot hoztunk ebbe a családba, ennek az új tagnak vagyok szószólója, még egy percig legyek az ő pártfogója. Kedves atyafiak, kedves asszonyaim, e ház küszöbénél hallgassák szavaim. Nem mint idegen jött az új asszony ide, jött új szülők és új testvérek köribe, szeretettel kéri mostan mindnyájukat, fogadják őt be mint szeretett lányukat.

A rigmus elnémulása után Erzsike odalép Tajti Andrásné, szívélyesen megöleli, megcsókolja és mondja:

— Gyere be, édes lányom!

— Gyere haza, lányom, — mondja Tajti András gazda is, aki szintén megöleli és megcsókolja menyét, aki erre Tajti Pali oldalán belép az udvarra.

Utánuk sereglük az egész násznép és végül a cigánybanda is.

Bemennek a házba, amelyet a cseléd-ség már kivilágított. Szétoszlanak a szobákba, a konyhába, a pítvarba, kinek hol

hely jut. A vendégeket a ház nép törkölyel, borral, pogácsával kínálja. Bár-hogy is torkig legyen valaki, ezt a kínálást nem lehet és nem szabad visszautasítani.

Tajtiék házában különben a vendégeskedés igen rövid. Alig negyed óra múlva az új házások a ház végében számukra épült külön házba vonulnak. Annak küszöbéig elkíséri őket a násznép és ott Némedi Varga János és Csontos Szabó István vőfélyek együttesen a következő bucsuverset mondja:

Megkapta az új pár tegnap már az áldást

egész éjjel ittuk reá az áldomást,
most, hogy reggel vagyon, már haza

indulunk,

boldog házasoktól szépen bucsuzkodunk,
őket e kis házban most magukra hagyjuk,
hogy a szerelmüket szókkal ne zavarjuk,
turbékoljanak ők galambok módjára
s szaporodjanak is jövő ilyen tájra.

Akkor aztán jöviünk majd keresztelőre,
megint jól mulattunk, mondhatom előre,
az lesz majd a szép nap ezen a világon,
addig az Uristen mindnyájunkat áldjon!

Gyertünk haza!

Az új házások bemennek a házba, melynek ajtaja mögöttük becsukódik. A cigánybanda még egy indulót huz, amelynek hangjai mellett Tajti András és a felesége elbucsuzik sorra a násznép minden tagjától.

A banda elhallgat. Mindenki az utcára tódul és megindul hazafelé. A felhős égből nagy pelyhekben megered a hóhullás és pedig olyan sűrűn, hogy az utcát és a háztetőket hamarosan fehér lepel borítja.

Olyan fehér, olyan tiszta a friss hó, mint Tajti Pali és fiatal feleségének tiszta, fehér boldogsága, amely számukra ezen a csendes, hóhullásos decemberi reggelen kivirágzott.

— Vége. —

Rádió

Szerda, augusztus 5. Bucuresti. 6.30: Reggeli adás. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 19.03: Marcuzenekar. 20.20: Gramofonlemez. 21.25: Sandu Albu hegedül. Paganini — Kreisler: Tempo di minueto. Saint-Saens: Introduction u. Rondo capriccioso. Vieuxtemp: Andante. D'Amrosio: Serenada. Ries: Moto perpetuo. 22.05: Annie Ducu énekel. 22.45: A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése, amelynek műsora a következő: Rust: Spieglein an der Wand, Nieman: Das alte China, Suite. Urbach: Im Mendelssohns Rosengarten. Hruby: Erinnerungen von einst. 23.45: Hírek külföldre. Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 12.10: Vizjelzőszolgálat. 13.05: Ének. 13.40: Hírek. 14: Szalóznene. 14.20: Pontos időjelzés. 15.40: Hírek. 17.15: Trenesényi-Waldapfel Imre előadása. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Végh Istvánné elbeszélése. 18.30: Cigányzene. 18.50: Dr. Végváry József előadása. 19.25: H. Pálffy Ilona dr. előadása. 19.55: Zongora. 20.25: Szerb Antal

előadása. 20.45: Gramofon. 21.15: Olimpiai híradás. 21.40: Kabaré. 22.20: Hírek. — 4: időjárás. Majd Jazz.

Csütörtök, augusztus 6. Bucuresti. 6.30: Reggeli adás. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 19.03: A rádiózenekar hangversenyének közvetítése, amelynek műsora a következő: Frankowsky: Marsch. Leopold: Suite aus orientalischen Liedern. Ackermen Galifer: Piratenfreude. Lindemann: Das Schloss der Berkönigs. Kamzak: Wiener-Potpourri. 20.20: A rádiózenekar hangversenyének folytatása. Meyerbeer: Ördög Róbert, ábránd. 21: Szimfónikus hangverseny Salzburgból. Vezényel Bruno Walter. 23: Marcuzenekar. 23.45: Hírek külföldre. Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 12.10: Vizjelzőszolgálat. 13.05: Postászenekar. 13.30: Hírek. 14.15: Időjelzés. 14.40: Zongora. 15.40: Hírek. 17.15: Háztartási előadás. 17.45: Időjelzés. 18: Cimbalom. 18.25: Erdős Jenő néprajzi előadása. 18.50: Tánclemezrevü. 19.40: A 480 éves déli harangszó. 20.10: Szalóznene. 20.30: Küllügyi negyedóra. 21: Olimpiai híradás. 21.30: A Miskolci hét keretében hangverseny. 22.20:

Băile Lipova (A Bánság gyöngye)

Az ország legszebb és legmodernebb szénsavas-pezsígs strandfürdője

SZIV és vérkeringési zavaroknál, vérnyomásmérésnél, köszvényknél, máj- és vesebetegedéseknél, a vesevezeték zavarainál (prostata stb.) rheumánál, ideggyengeségnél, neurasteniánál, valamint női betegségeknek gyógyulást nyújt.

Kérjen prospektust a következő címen:

Stațiunea Balneară S. A., Lipova

Hírek. 23.10: Időjárásjelentés. 23.25: Cigányzene. 24: Rádió tárgysorsjáték. 24.20: Lemezek. 1.05: Hírek. Bécs. 14.15: Az olimpiászról. 14.45: Lemezek. 16.40: A filmművészet négy évtizede. 17: Hírek. Operalemezek. 18.15: Hangverseny. 20.10: Az olimpiászról. 20.40: Freytag Gusztáv író műveiből. 21.05: A bécsi filharmonikusok hang-

versenye a salzburgi mozarteumból, Walte vezényletével. 22.40: Rádiózenekar. Deutschlandsender. 16: Szórakoztató és tánczene. 20: A hatodik olimpiai nap eseménye. 21.10: Rádiózenekar. 23.15: Olimpiai visszhang. 24: A birodalmi kormány és a porosz kormány hivatalos fogadóestje az állami operaházban az Unter den Lindenen.

Egyes szó ára 3 le; vastagabb betűvel 5 le. Állástkeresők szavankint 2 leit fizetnek. Jelíges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legelőcsőbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvevő Csatós Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu 4. Fabrica: Kardos-traffic, Piața Traian és Str. Mercur sark. Principele Carol: March-traffic, Piața Kútii. A hirdetés új minden esetben előre fizetendő.

Oklatás

Pótvizsgára előkészítés

új, bevált módszer alapján, francia, német, számtan és kereskedelmi tárgyakból. Cím: Jachan könyvkereskedés, I. Bánáti Ban. együsitület-palota (színház mellett). Telefon 17-85. (4397)

Pótvizsgáz. lelkiismeretesen előkészít vizsgaelőkészítésben nagy gyakorlattal bíró hölgy, elsősorban román nyelv és irodalom-ból, franciából, történelemből stb. Cím: I. Bulev. Regina Maria 3. II. em. 6 ajtó. Ertekezni lehet minden délután 4—6 óra között. Eddigi sikere. Garantálják az eredményt.

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-téle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert három színben. Kapható kizárólag a Városi gyógyszerárban a „Fekete Sas” I., Piața I. C. Brătianu

Alkalmazás

Mindenes

aki a főzéshez ért, azonnal felvétetik. Cím: Str. Mircea Voda 3.

Az ország egyetlen vendéglátó ipari szaklapja

Gazeta Restauratorilor și Hotelierilor
Vendéglősök és Szállodások Lapja

Timișoara I., Strada Cerușo 3
megjelenik minden szombaton.
Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán

HIRDESSZEN

A DÉLI HIRLAPBAN

Állást keres

32 éves

erőteljes férfi, bármilyen munkát elvállal. Vendéglőben esetleg csapos, vagy háziszolgái teendőket is ellátná. Timisoara I., Str. Galati 4. Szabó Imréné. (4412)

Raktárnok

va ehhez hasonló állást keresek. Bővebbet a kiadóba. (4473)

Bármilyen állást

keres ügyes, megbízható leépített kereskedő-ség. Cimeket kérem a kiadóba leadni. (4528)

Gyermektelen házaspár

házmesteri állást keres. Tirol-utca 20. Csátárynál. (4535)

Lakás

1 szobás

fürdőszobás lakást, szeptember 1-re keresek. Cimeket „Házaspár” jelíggére a kiadóba kérek. (4474)

2 szobás

fürdőszobás, előszobás lakás a IV-ik kerület slején, kerestetik. Cimeket kérek a kiadóba leadni. (4475)

2-szobás lakás

fürdőszobával és konyhával, az első kerület központjában, kiadó. Str. Marasesti 14, I. em. háztulajdonosnál, telefon 323. (4524)

Kiadó

egyszobás lakás, mosókonyhával, új házbán, gyermektelen házaspárnak, olcsón. III., Piața Crucii 2. (4533)

Kiadó

III., a villamos Gyiroki-uti megállónál, 2 szobás új családi ház, szeptember 1-re. Str. Sarcul 7. (4540)

Kiadó

4 szobás, fürdőszobás lakás családi házbán, november 1-re. Eladó pedálos cimbalom, iroda-asztal, keményfa-pult. III., Tr. Laurian 6. (4541)

Adás-vétel

Előszoba

garderobszekrény, megvételre kerestetik. Cimeket kérem „Vétel” jelíggére a kiadóba leadni. (4469)

Modern háló

használt, de jó karban lévő, megvételre keresek. Cimeket kérek ármegjelöléssel a kiadóba „Jókarban lévő” jelíggére leadni. (4476)

Eladó

elsőrangú pianinó. Megtekinthető II., Str. 3 August 7. Kondornál. (4537)

Olcson eladó egy komplett ónémet ebédő, II., Petru Tegel 2, II. em. Radocsay. Megtekinthető 1—3 óra között. (4518)

Szekreter

gyönyörű antik arab, jutányosan kapható. Cím a kiadóban. (2845)

Ebédőasztal

ovális, jó karban lévő, eladó. Cím a kiadóban. (2848)

Márkás festmények

nagyon olcsón eladók. Bővebbet a kiadóban. (2840)

Különléte

Trafikot

bérbe keresek. Cimeket kérem a kiadóba leadni. (4538)

Koresma

bérbe kerestetik. Szíves megkereséseket „Etelmes” jelíggére a kiadóhivatalba leadni. (4539)

Hölgyek figyelmébe!

Harisnyaszem felszedést pontosan és olcsón vállalkoz. II., Str. Tigruului 18. Utcái lakás, utolsó ajtó. (252)

Fordító-irodám

I., Piața Brătianu 2 sz. alatt, (a Déli Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig is olcsón váltalom kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírás tanár, Bucuresti és Timișoara város volt fordítója.

Augusztus 8-án, szombat este

lesz a

Kisebbségi Ujságírók nyári ünnepéye

a Pacsirtamezőben

A műsorban maguk az ujságírók is fellépnek, a tombola tárgyai komoly értéket képviselnek, a Keleti bár külön szenzáció!

A bevétel a kisebbségi ujságírók szanatóriumalapjára fordítják

Nyomatott a „Temesvarer Zeitung” kör orgógépén, Timișoara I., Piața Tepeș Voda 2.